

Algemeen Bestuur

23 maart 2023

Stand van zaken implementatie
rechtmatigheidsverantwoording

Paragrafen

- Aanleiding
- Wat wijzigt er?
- Wat te doen?
- Waar staan we?
- Wanneer wat te doen?

Aanleiding

- Wetswijziging, inwerkingtreding 1 januari 2023
- Hierdoor verschuift verantwoordelijkheid van accountant naar het Dagelijks Bestuur (DB)
- DB legt zelf verantwoording af aan Algemeen Bestuur (AB)
- Over financiële beheershandelingen die ten grondslag liggen aan het gevoerde bestuur.

Aanleiding | Begrip rechtmatigheid(sverantwoording)

Juridisch:

Rechtmatigheid is het handelen in overeenstemming met geldende wetten en regels.

Financieel:

Bij de rechtmatigheidsverantwoording bestaat een directe relatie met het financiële beheer. Er moet immers worden vastgesteld dat baten, lasten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Aanleiding | rechtmatigheidsverantwoording

Financiële rechtmatigheid

1. Begrotingscriterium

Financiële beheershandelingen binnen de grenzen van de geautoriseerde begroting

2. Voorwaardencriterium (normenkader?)

De eisen die worden gesteld bij de uitvoering van de financiële beheershandelingen

3. Misbruik & oneigenlijk gebruik criterium

De rechtmatigheidseis betreft ook de toetsing op juistheid en volledigheid van de gegevens, die door de belanghebbenden zijn verstrekt om het voldoen aan voorwaarden aan te tonen

Wat wijzigt er? |

- Naast verschuiving van verantwoordelijkheid
- Controle door financiële functie Tominggroep (ipv Accountant)
- Jaarverslag
 - Opname rechtmatigheidsverantwoording
 - Toelichting in bedrijfsvoeringsparagraaf
- Account betreft bij zijn getrouwheidsoordeel de afgegeven rechtmatigheidsverantwoording

Wat te doen?

- Aanpassing en goedkeuring (AB) verordeningen:
 - Financieel beleid, beheer en organisatie (Ex artikel 212 GW)
 - Controle op het financiële beheer en op de inrichting van de organisatie (Ex artikel 213 GW)
- Normenkader en controle protocol
- Opstellen controleplan (ism accountant)
- Uitvoering geven aan controles
- Monitoring/sturing vanuit DB

Aanpassing:

Obv VNG model 2022 (invoering rechtmatigheid)

Waar staan we?

- Verordeningen
In concept gereed, afstemmen met accountant en ter goedkeuring aan DB en AB (voorafstemmen met FAG)
- Normenkader en controle protocol
In concept gereed, afstemmen met accountant en ter goedkeuring aan DB en AB (voorafstemmen met FAG)
- Opstellen controleplan
In voorbereiding met accountant
- Uitvoering geven aan controles
- Monitoring/sturing vanuit DB

Wanneer wat te doen?

• FAG	1 juni (nog plannen)	Afstemming stukken
• Avbg	7 juni	
• DB	15 juni	“Vaststelling”
• AB	29 juni	Goedkeuring
• Starten met uitvoeren controles		vanaf Q2 door TG
• Tussentijdse monitoring		DB 21 sept, AB 5 okt
• Concept opstelling jaarverslag		DB 30 nov, AB 21 dec

Bijlage | Criteria

Begrotingscriterium

“Financiële beheershandelingen, die ten grondslag liggen aan de baten en lasten, alsmede de balansposten, dienen tot stand te zijn gekomen binnen de grenzen van de geautoriseerde begroting en hiermee samenhangende programma’s (begrotingscriterium). In de begroting zijn de maxima voor de lasten vermeld die door de raad zijn vastgesteld. Dit houdt in dat de financiële beheershandelingen dienen te passen binnen de begroting, waarbij het juiste programma, de toereikendheid van het begrotingsbedrag, alsmede het begrotingsjaar van belang zijn.

Voorwaardencriterium

Het voorwaardecriterium heeft betrekking op de eisen die worden gesteld bij de uitvoering van de financiële beheershandelingen. De voorwaarden zijn afkomstig uit de regelgeving en hebben betrekking op aspecten zoals: doelgroep, termijn, grondslag, administratieve bepalingen, normbedragen, bevoegdheden, bewijsstukken, recht, hoogte en duur. De overdrachten van onder andere subsidies en uitkeringen zijn bijvoorbeeld aan bepaalde voorwaarden verbonden. Het niet in acht nemen van deze voorwaarden kan leiden tot een onrechtmatigheid.

Misbruik en oneigenlijk gebruik criterium

De rechtmatigheidseis betreft ook de toetsing op juistheid en volledigheid van de gegevens, die door de belanghebbenden zijn verstrekt om het voldoen aan voorwaarden aan te tonen. Dit ter voorkoming en bestrijding van misbruik en oneigenlijk gebruik van wet- en regelgeving (M&O-criterium).

Bijlage | Criteria

Misbruik en oneigenlijk gebruik criterium (vervolg)

Onder **misbruik** wordt verstaan: het opzettelijk niet, niet tijdig, onjuist of onvolledig verstrekken van gegevens met als doel ten onrechte overheidssubsidies of -uitkeringen te verkrijgen, dan met het doel om voor een te laag bedrag aan heffingen aan de overheid te betalen. Misbruik van overheidsgelden kan gelijk worden gesteld met het plegen van fraude, om zich onrechtmatig overheidsgelden toe te eigenen. Bij fraude passen beheersmaatregelen zoals fraudepreventie, handhaving, fraudeopsporing en sancties.

Onder **oneigenlijk gebruik** wordt verstaan: het door het aangaan van rechtshandelingen, al dan niet gecombineerd met feitelijke handelingen, verkrijgen van overheidsbijdragen of het niet dan wel tot een te laag bedrag betalen van heffingen aan de overheid, in overeenstemming met de bewoordingen van de regelgeving maar in strijd met het doel en de strekking daarvan (de 'geest van de wet'). De beheersmaatregelen die daarbij passen zijn: handhaving, voorlichting, analyse toepassing en actualisering wet- en regelgeving. Ook dit kan tot een onrechtmatigheid leiden.

In de Kadernota rechtmatigheid van de Commissie BBV is een nadere uitwerking gegeven van deze drie begrippen en de manier waarop hier in de praktijk mee om kan worden gegaan.

Bron: Notitie rechtmatigheidsverantwoording, Commissie Bado (20 maart 2020; versie 1.0)